

2014. január 16., csütörtök

P7_TA(2014)0040

Koszovó európai integrációs folyamata

Az Európai Parlament 2014. január 16-i állásfoglalása Koszovó európai integrációs folyamatáról (2013/2881(RSP))

(2016/C 482/18)

Az Európai Parlament,

- tekintettel az Európai Tanács 2003. június 19–20-i szaloniki ülésének a nyugat-balkáni államok Európai Unióhoz való csatlakozásáról szóló elnökségi következtetéseire,
- tekintettel Ivica Dačić és Hasim Thaci miniszterelnökök által 2013. április 19-én aláírt, a kapcsolatok normalizálását vezérlő elvekről szóló első megállapodásra, valamint a 2013. május 22-i végrehajtási cselekvési tervre, amely a magas szintű Belgrád-Pristina párbeszéd során folytatott tíz megbeszélés eredménye,
- tekintettel a főképviselő/alelnök és a Bizottság 2013. április 22-i, az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak benyújtott, a stabilizációs és társulási megállapodásra irányuló tárgyalások megkezdésére vonatkozó lehetséges határozatra tekintettel a Tanács 2012. decemberi következtetéseiben szereplő kérdések kezelése terén Koszovó által elért haladásról szóló közös jelentésére,
- tekintettel az Európai Unió és Koszovó közötti stabilizációs és társulási megállapodásra vonatkozó tárgyalások megkezdésére való felhatalmazásról szóló határozat elfogadásáról szóló, 2013. június 28-i európai tanácsi következtetésekre,
- tekintettel az Európai Unió és Koszovó közötti stabilizációs és társulási megállapodásról szóló megvalósíthatósági tanulmányról szóló 2012. október 10-i bizottsági közleményre (COM(2012)0602),
- tekintettel a Bizottságnak a Koszovó uniós programokban való részvételére vonatkozó keretmegállapodásra irányuló tárgyalások megkezdésére való felhatalmazásáról szóló, 2012. október 22-i tanácsi határozatra,
- tekintettel az ENSZ főtitkárának az Egyesült Nemzetek ideiglenes koszovói közigazgatási missziója folyamatban lévő tevékenységeiről és az azokkal kapcsolatos fejleményekről szóló jelentéseire, **többek között a 2013. augusztus 29-i jelentésére, mely a 2013. április 23-tól július 15-ig terjedő időszakokkal foglalkozik, valamint a legutóbbi, 2013. október 28-i jelentésére,**
- tekintettel az Európai Unió koszovói jogállamiság-missziójáról (EULEX Kosovo) szóló, a 2009. június 9-i 2009/445/KKBP tanácsi együttes fellépéssel, a 2010. június 8-i 2010/322/KKBP tanácsi határozattal és a 2012. június 5-i 2012/291/KKBP tanácsi határozattal módosított, 2008. február 4-i 2008/124/KKBP tanácsi együttes fellépésre,
- tekintettel az Általános Ügyek Tanácsa 2009. december 7-i, 2010. december 14-i és 2011. december 5-i ülésének következtetéseire, amelyek hangsúlyozták és megerősítették, hogy – a tagállamok által az ország státusza vonatkozásában kialakított álláspont sérelme nélkül – Koszovó számára is kilátásba kell helyezni az esetleges vízumliberalizációt, amint valamennyi feltétel teljesül; tekintettel a vízumokkal kapcsolatos párbeszéd 2012. januári megindításra, a vízumliberalizációs menetrend 2012. júniusi ismertetésére és a Bizottság 2013. február 8-i, a Koszovó által a vízumliberalizációs ütemterv követelményeinek teljesítése terén tett haladásról szóló első jelentésére (COM(2013) 0066),
- tekintettel a 2012. május 30-án megindított, jogállamiságról szóló strukturált párbeszédre,

2014. január 16., csütörtök

- tekintettel az elnöki hivatalnak alárendelt, 2012 márciusában létrehozott koszovói Európai Integrációs Nemzeti Tanácsra, amely magas szintű koordinációs testületként működik azzal a céllal, hogy konszenzust alakítson ki az európai menetrendről egy befogadó jellegű, pártokon átívelő megközelítés révén,
 - tekintettel az ENSZ Biztonsági Tanácsának 1244-es számú határozatára (1999), a Nemzetközi Bíróság (NB) 2010. július 22-i tanácsadó véleményére Koszovó függetlensége egyoldalú kinyilvánításának a nemzetközi joggal való összhangjáról, és az ENSZ Közgyűlésének 2010. szeptember 9-i határozatára ⁽¹⁾, amely elismerte az NB véleményének tartalmát, és üdvözölte az Unió készségét a Belgrád és Pristina közötti párbeszéd elősegítésére,
 - tekintettel a 2008. május 28–29-i, 2009. április 6–7-i, 2010. június 22–23-i, 2011. május 20-i, 2012. március 14–15-i és 2013. október 30–31-i EP–Koszovó parlamentközi ülések közös nyilatkozataira,
 - tekintettel a Bizottságnak a bővítési stratégiáról és a legfontosabb kihívásokról (2013–2014) szóló, 2013. október 16-i közleményére (COM(2013)0700),
 - tekintettel az igazságügyi rendszerek és a korrupció elleni küzdelem területén nyújtott uniós előcsatlakozási támogatásokkal való, tagjelölt és potenciális tagjelölt országokon belüli költségvetési gazdálkodásról szóló, 2013. október 22-i állásfoglalására ⁽²⁾, valamint az állásfoglalás Koszovóval kapcsolatos észrevételeire,
 - tekintettel korábbi állásfoglalásaira,
 - tekintettel eljárási szabályzata 110. cikkének (2) bekezdésére,
- A. mivel a Thaci és Dačić miniszterelnökök által 2013 áprilisában megkötött megállapodás fontos lépésnek számít és megerősíti mindkét fél felelősségét a megállapodás jóhiszemű végrehajtásában, a kapcsolatok további normalizálásában és az európai integráció felé vezető úton szükséges reformok előterjesztésében;
- B. mivel az ENSZ 193 tagállama közül **104**, köztük az EU 28 tagállamából 23 ország, elismeri Koszovó függetlenségét;
- C. mivel valamennyi uniós tagállam támogatja a Koszovó jövőjéről szóló európai elképzelést, összhangban a Nyugat-Balkánra vonatkozó uniós kötelezettségvállalásokkal és a tagállamok Koszovó státuszára vonatkozó álláspontjának sérelme nélkül;
- D. mivel a Koszovói Köztársaság hatóságai és népe fontos politikai, közigazgatási és gazdasági reformokat értek el; mivel sokat kell még tenni a jogállamiság megerősítése érdekében, amely a hosszú távú fejlődés, a demokrácia és a szociális piacgazdaság sarokköve;
- E. mivel Koszovó a megvalósíthatósági tanulmányban megjelölt rövid távú prioritások nyomán követése, valamint a stabilizációs és társulási megállapodásról szóló tárgyalások előkészületei révén növelte az európai integrációs folyamat prioritásainak kezelésére irányuló képességét;
- F. mivel a vízumliberalizációs párbeszéd összefüggésében Koszovó fontos jogszabályokat módosított és fogadott el, a menedékjogról, a pártfinanszírozásról és az emberkereskedelemlről szóló törvényeket is ideértve;
- G. mivel további erőfeszítésekre van szükség az európai reformmenetrend kihívásainak teljesítéséhez a stabilizációs és társulási megállapodás fényében, különösen olyan kiemelt területeken, mint a jogállamiság, a bíróságok, a közigazgatás, a választójogi reform, valamint az emberi jogok és az alapvető jogok;

⁽¹⁾ A/RES/64/298

⁽²⁾ Elfogadott szövegek, P7_TA(2013)0434.

2014. január 16., csütörtök

1. üdvözli a két miniszterelnök által 2013. április 19-én megkötött, a kapcsolatok normalizálását vezérlő elvekről szóló első megállapodást – valamint a végrehajtási tervről szóló megállapodást –, és hangsúlyozza annak teljes körű, jóhiszemű és megfelelő időben történő végrehajtása jelentőségét; egyúttal üdvözli, hogy az előcsatlakozási támogatási eszköz keretében kiegészítő uniós finanszírozást irányoztak elő a megállapodás végrehajtásának támogatására;
2. elismerését fejezi ki a főképviselőnek/alelnöknek a Belgrád-Pristina párbeszéd elősegítése érdekében tett munkájáért;
3. üdvözli az EU és Koszovó között a stabilizációs és társulási megállapodásról szóló tárgyalások 2013. október 28-i megkezdését; ugyanakkor sajnálja, hogy a Tanács belső megosztottsága miatt a tárgyalási meghatalmazás eltér a korábbi stabilizációs és társulási megállapodások tárgyalási meghatalmazásaitól; hangsúlyozza, hogy ez a stabilizációs és társulási megállapodás erőteljes ösztönzést ad a reformoknak és új lehetőségeknek, amelyek megerősítik majd Koszovó jószomszédi kapcsolatait és biztosítják a régió szélesebb körű stabilizációját;
4. hangsúlyozza, hogy a 2013. november 3-i helyi választások a Belgrád és Pristina közötti kapcsolatok rendezési folyamatának próbáját jelentették;
5. üdvözli Koszovó első országos helyi választásának a koszovói jogszabályok szerinti, 2013. november 3-i, november 17-i és december 1-jei lebonyolítását, ami hatalmas előrelépést jelent a koszovói demokrácia, valamint a polgárok demokratikus folyamatokba vetett bizalma tekintetében, továbbá alátámasztja a normalizációs folyamatot, és üdvözli, hogy a választások az EU választási megfigyelő küldöttségének előzetes nyilatkozatai szerint összességében rendben zajlottak; üdvözli, hogy megválasztották Koszovó első női polgármesterét; továbbra is hangsúlyozza, hogy ösztönözni kell a női jelölteket a jövőbeli választásokon való indulásra; üdvözli a koszovói hatóságok által az ország intézményeibe vetett bizalom javítása érdekében tett intézkedéseket, így például az erős készenléti mechanizmust, amelyen keresztül a polgárok a választás napján tapasztalt megfélemlítéssel és szabálytalanságokkal kapcsolatos panaszt tehetnek; üdvözli a látható választói részvételt az Ibar folyótól délre fekvő, szerb többségű helyhatóságokban, a szerb helyhatóságok szövetségének kialakulása felé tett döntő fontosságú lépésként; kiemeli tekintetben, hogy az új polgármester Észak-Mitrovicában történő beiktatásának sikertelensége és az ezt követően kiírt új választások nem hátráltathatják a folyamat folytatását és a 2013. április 19-i megállapodás teljeskörű végrehajtását; erőteljesen elítéli Dimitrije Janicijevic, önkormányzati képviselő meggyilkolását, és felhívja az érintett hatóságokat, hogy haladéktalanul kezdjék meg a nyomozást és az elkövetőket állítsák bíróság elé;
6. határozottan elítéli az Észak-Mitrovica és Zvečan önkormányzatok térségében elkövetett erőszakot és állandó megfélemlítést; hangsúlyozza, hogy az ilyen események veszélyeztetik a tágabb régió stabilitását és biztonságát, és sürgeti az illetékes hatóságokat, hogy tegyenek meg minden tőlük telhetőt az elkövetők bíróság elé állítására irányuló erőfeszítések elősegítése érdekében; megjegyzi, hogy további éber erőfeszítésekre van szükség a szervezett bűnözői hálózatok és a helyi politikai elitekhez fűződő kapcsolataik felszámolása, valamint a jogállamiság helyreállítása érdekében Észak-Koszovóban; üdvözli a szerb politikai vezetők hozzáállását, akik kimondottan biztatták a koszovói szerb etnikumot a választásokon való részvételre; ugyanakkor sajnálja, hogy a belgrádi vezetők 2013. november 3. előtt nem tettek aktív látogatást Észak-Koszovóban;
7. sürgeti a koszovói hatóságokat, hogy – a Velencei Bizottsággal konzultálva – minél előbb fogadjanak el egy új választási törvényt a választási eljárás átláthatóbbá tétele és a szavazás egyszerűsítése, a koszovói polgárok demokratikus folyamatba helyezett bizalmának helyreállítása, továbbá a civil társadalom választási reformfolyamatban való részvételének biztosítása érdekében;
8. ugyanakkor megjegyzi, hogy további folyamatos erőfeszítésekre lesz szükség ahhoz, hogy közelebb hozzák egymáshoz az albán és a szerb etnikai közösségeket;
9. üdvözli a távközlésről és az energiáról szóló megállapodásokat, és hangsúlyozza annak fontosságát, hogy Koszovó a lehető leghamarabb saját nemzetközi telefonos előhívószámot kapjon, ami segít majd kialakítani a koszovói identitást, és növeli az ország nemzetközi láthatóságát;
10. hangsúlyozza a Belgrád és Pristina közti párbeszéd eredményével kapcsolatos tájékoztatás teljes mértékű átláthatóságának, valamint az érintett parlamentek és a civil társadalom végrehajtási folyamatba való bevonásának szükségességét; üdvözli, hogy mindkét fél kinevezett összekötő tisztet, és sürgeti, hogy mindkét tiszt részesüljön folyamatos támogatásban;

2014. január 16., csütörtök

11. hangsúlyozza, hogy fontos vízummentességet biztosítani a koszovói polgárok részére, és arra ösztönzi a koszovói hatóságokat, hogy tegyenek nagyobb erőfeszítéseket a vízumokra vonatkozó cselekvési tervben meghatározott prioritások megvalósítása érdekében; sürgeti a Bizottságot és a tagállamokat, hogy reagáljanak megfelelőbben a koszovói kormány erőfeszítéseire, továbbá ebben az összefüggésben felhívja a Bizottságot, hogy gyorsítsa fel a vízumliberalizációs folyamatra irányuló technikai munkát;

12. felhívja a Tanácsot, hogy a lehető leghamarabb fogadja el az ahhoz szükséges határozatokat, hogy Koszovó részt tudjon venni az uniós programokban;

13. Koszovó elismerésére ösztönzi azt az öt tagállamot, amelyek ezt még nem tették meg; felszólítja az uniós tagállamokat, hogy tegyenek meg mindent polgáraik és a koszovói polgárok közti gazdasági, személyes, társadalmi, politikai és diplomáciai kapcsolatok elősegítése érdekében; rámutat, hogy határozott lépéseket kell tenni az előcsatlakozási támogatási eszköz teljes körű végrehajtása, valamint az EULEX, az Europol és az Interpol közötti együttműködés javításának biztosítása érdekében, és többek között – az ország teljes elismeréséig – gyakorlati lépéseket kell tenni annak érdekében, hogy Koszovót bevonják e két ügynökség munkájába, és felhívja a Bizottságot, hogy dolgozzon olyan megállapodásokon, amelyek lehetővé tennék Koszovó együttműködését az uniós ügynökségekkel;

14. üdvözli a koszovói rendőrség északi regionális parancsnoksági csapatának létrehozását, ami az egységes koszovói rendőri erők kialakítására irányuló folyamat részét képezi;

15. hangsúlyozza az EULEX munkájának jelentőségét a koszovói intézmények jogállamiságának konszolidációja szempontjából, ugyanakkor megjegyzi, hogy mind a koszovói szerbek, mind pedig az albánok széles körben elégedetlenek az EULEX teljesítményével; felhívja ezért az EULEX-et, hogy növelje munkájának hatékonyságát, átláthatóságát és elszámoltathatóságát, és rendszeresen tájékoztassa az Európai Parlamentet és a koszovói parlamentet a tevékenységeiről és döntéseiről, és különösen, hogy adja konkrétabb és magasabb szintű eredmények bizonyítékát a koszovói és szerb hatóságok, illetve a szélesebb közvélemény felé; felhívja a figyelmet arra, hogy léteznek olyan területek, ahol javulás várható el, így többek között a kapacitásépítési célkitűzések jobb meghatározása és ezeknek az egyedi teljesítménymutatókkal való eredményesebb összekapcsolása; hangsúlyozza, hogy a külső és belső célkitűzések hatékonyabb összehangolására, az uniós intézmények közötti jobb koordinációra, valamint az uniós intézmények koszovói hatóságokkal és a nemzetközi közösséggel megvalósuló koordinációjára van szükség; e tekintetben sürgeti az EULEX-et, hogy ahol csak lehetséges rangsorolja a célkitűzéseit, optimalizálja erőforrásai és alkalmazottai használatát, és gyorsítsa fel az ENSZ BT 1325. sz. határozatának az EBVP keretében 2005 novemberétől való végrehajtásáról szóló tanácsi operatív munkadokumentum végrehajtását;

16. felhívja a koszovói hatóságokat, hogy továbbra is tartsák tiszteletben az EULEX mandátumát és támogassák végrehajtói hatásköreinek gyakorlásában; megjegyzi, hogy a koszovói kormány érdekelt az EULEX feladatainak átvételében; ragaszkodik az EULEX jelenlétéhez a jogállamiságról szóló 2013. április 19-i megállapodás végrehajtásának támogatása érdekében; hangsúlyozza, hogy a közbiztonság alapvető fontosságú a megállapodások sikeres végrehajtása szempontjából; hangsúlyozza, hogy ennek kezelése érdekében sürgős intézkedésekre van szükség; hangsúlyozza, hogy az EULEX jelenleg több mint 250 – többek között szervezett bűnözéssel, korrupcióval, háborús bűncselekményekkel és többek között a politikai pártok több tucat vezetőjét is érintő egyéb súlyos vádakkal kapcsolatos – ügyben folytat vizsgálatot; hangsúlyozza, hogy a hatáskörök átruházásának fokozatosnak kell lennie, a helyszínen elért tényleges előrelépéseken kell alapulnia, és ebbe be kell vonni a koszovói civil társadalmat és a Koszovói Köztársaság demokratikus intézményeit is; ezért felhívja a koszovói kormányt, hogy hagyja jóvá az EULEX koszovói meghatalmazásának a 2014 júniusát követő időszakra történő meghosszabbítását;

17. kéri különösen, hogy Koszovó és Szerbia is aktívan és építő jelleggel működjön együtt az EULEX-szel a kölcsönös jogsegélyről szóló megállapodás végrehajtása terén, annak érdekében, hogy kezelni tudják a koszovói tulajdonokkal kapcsolatos megkeresések növekvő számát;

18. határozottan elítéli azt a támadást, amely 2013. szeptember 19-én Zvečan/Zvečan község közelében egy EULEX-tisztviselő halálát okozta, és azonnali kivizsgálást kér; sürgeti valamennyi felet, hogy tartózkodjon minden olyan fellépéstől, amely feszültséghez vezethet;

19. ismételten hangsúlyozza, hogy a megbékélési folyamattal kapcsolatban helyi felelősségvállalásra van szükség, ugyanakkor elítéli mindkét oldalon a nacionalista retorikát; úgy véli, hogy a koszovói hatóságoknak – különösen északon – további határozott lépéseket kell tenniük a koszovói szerbek és albánok közötti bizalomépítés terén, valamint a szerb kisebbség és más kisebbségek bevonására, azok széleskörű társadalmi integrációja érdekében; kéri továbbá azon alkotmányos elv maradéktalan érvényesítését, amely szerint a koszovói szerbek jogosultak valamennyi hivatalos szolgáltatást saját nyelvükön igénybe venni; ugyanakkor hangsúlyozza a teljesen kétnyelvű oktatás jelentőségét; arra

2014. január 16., csütörtök

ösztönöz valamennyi koszovói szerbet és politikai képviselőiket, hogy éljenek a koszovói alkotmány által kínált valamennyi lehetőséggel annak érdekében, hogy konstruktív szerepet játszanak a politikában és a társadalomban, és így a koszovói intézményekben a koszovói albánokkal való részvétel révén osszák meg a társadalmi fejlődéssel és az intézmény-építéssel kapcsolatos felelősséget, illetve fordítsanak különös figyelmet a nők e folyamatba való bevonására; üdvözlí az önkormányzati közigazgatás megszervezése terén tett előrelépést;

20. üdvözlí az EU arra irányuló fellépéseit, hogy ösztönözze a közösségek közötti párbeszédet és megbékélést; sürgeti az összes szereplőt, hogy továbbra is kísérik szoros figyelemmel az uniós integráció technikai szempontjait, valamint a megbékélés szimbolikus gesztusait;

21. hangsúlyozza, hogy a kisebbségek és kulturális jogok védelmére vonatkozó jogszabályok végrehajtása továbbra is fontos kihívás Koszovóban; rámutat arra, hogy végre kell hajtani a kulturális örökségről és a szerb ortodox egyházzal szóló jogszabályt, valamint a roma, askáli és egyiptomi közösségekre vonatkozó stratégiát és cselekvési tervet, mivel e közösségek helyszíni körülményei továbbra is komoly aggodalomra adnak okot; miközben üdvözlí, hogy némi előrelépés történt a roma, az askáli és az egyiptomi közösségek megélhetésének javítása felé, továbbra is aggodalommal tölti el helyzetük, ugyanis különösen a gyermekek továbbra is kiszolgáltatott és marginalizált helyzetben vannak; hangsúlyozza, hogy kulcsfontosságú emberjogi kérdésként foglalkozni kell a romák helyzetével; felszólítja a hatóságokat és a Bizottságot, hogy fordítsanak megfelelő figyelmet e közösségek életkörülményeinek javítására, beleértve az oktatáshoz való hozzáférésüket is; hangsúlyozza a horvát, bosnyák, askáli, török, goráni és balkáni egyiptomi kisebbségek álláspontját a többnyelvű oktatás fontossága tekintetében, annak biztosítása érdekében, hogy ezek az etnikai kisebbségek ne érezzék magukat politikailag elszigetelve;

22. üdvözlí, hogy a Bizottság az uniós előcsatlakozási eszköz keretében Koszovó-szerbe kiegészítő finanszírozást nyújt a szerb többségű helyhatóságok számára;

23. felhívja a koszovói hatóságokat, hogy javítsák az igazságszolgáltatási rendszer hatékonyságát, elszámoltathóságát és pártatlanságát, és tartsák tiszteletben a függetlenségét annak biztosítása érdekében, hogy a közvélemény és az üzleti világ megbízzon az igazságszolgáltatásban, valamint hogy hatékonyan lehessen fellépni a nők elleni erőszak valamennyi formája ellen; sürgeti a hatóságokat, hogy proaktív módon erősítsék a jogállamiságot, különösen azáltal, hogy csökkentik az igazságszolgáltatásba történő politikai beavatkozást, biztosítják, hogy a bírák és ügyészek elleni fegyelmi szankciók konkrét intézkedéseket eredményezzenek, intézkedéseket hoznak az ügyészi tanács és az államügyész függetlensége és hatékonysága érdekében, valamint végrehajtják az új büntető törvénykönyvet és a büntetőeljárás törvényt;

24. felszólítja a hatóságokat, hogy fokozzák a valódi igazságügyi reform melletti kötelezettségvállalásukat, és végezzenek kapacitásépítést az igazságügyi személyzet érdemeken alapuló toborzására összpontosítva, amire a fennálló ügyszámlák csökkentése érdekében van szükség, továbbá garantáljanak biztonságos, politikai befolyástól mentes környezetet a bírák és ügyészek számára;

25. különösen aggasztónak találja a korrupció elleni küzdelemre irányuló erőfeszítések terén a kézzelfogható előrelépés hiányát Koszovóban; úgy véli, hogy a korrupció továbbra is az egyik legnagyobb kihívás, amely komoly akadályt jelent a közintézmények működésében; e tekintetben sajnálatosnak tartja, hogy a 2006-ban létrehozott Korrupcióellenes Ügynökség nem rendelkezik nyomozati hatáskörrel; megjegyzi, hogy a Koszovói Nemzetgyűlés új korrupcióellenes stratégiát és cselekvési tervet fogadott el; felhívja a hatóságokat, hogy biztosítsák ezek végrehajtását a korrupcióellenes intézmények világos szerepeinek és felelősségi köreinek meghatározásával, hogy képesek legyenek konkrét és fenntartható eredményeket elérni;

26. aggodalmának ad hangot azzal kapcsolatban, hogy Koszovóban csak korlátozott keretek állnak rendelkezésre a tanúvédelem vonatkozásában, ami különösen fontos volna a kiemelt jelentőségű ügyekben, és felszólítja a tagállamokat, hogy fokozzák az együttműködést kér a tanúk esetleges áttelepítése tekintetében;

27. aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy nincs jelentős előrelépés a korrupció és szervezett bűnözés elleni küzdelem terén, és különösen aggódik a szervezett bűnözés Észak-Koszovóban tapasztalható magas aránya miatt; megjegyzi, hogy a korrupció és a szervezett bűnözés széles körben elterjedt a régióban és ez akadályt jelent Koszovó demokratikus, társadalmi és gazdasági fejlődése számára is; hangsúlyozza, hogy Koszovónak prioritásként kell kezelnie, hogy konkrét bizonyítékokat nyújtson a szervezett bűnözés és a korrupció elleni küzdelemben elért eredményekről; úgy véli, hogy a regionális stratégia, valamint a régió valamennyi országa közötti fokozott együttműködés alapvetően fontos e kérdések – különösen a határőrizet javítása, valamint a nők és kiskorúak (nevezetesen a szexuális kizsákmányolás és kényszer hatására folytatott koldulás áldozatai) kereskedelme és kizsákmányolása – hatékonyabb kezelése céljából; sürgeti a központi és helyi intézményeket, hogy érjenek el konkrét eredményeket a szervezett bűnözés, az emberkereskedelem, valamint a kábítószer-

2014. január 16., csütörtök

és fegyvercsempészet elleni küzdelemben; hangsúlyozza egy átfogó, multidiszciplináris és áldozatorientált megközelítés fontosságát, akadálytalan hozzáféréssel a segítségnyújtáshoz, támogatáshoz és védelemhez az áldozatok számára; sajnálja, hogy a magas szintű korrupciót és a szervezett bűnözést az EULEX nagyban érintetlenül hagyta;

28. fontosnak tartja a közigazgatás szükséges reformjának végrehajtását és a nők és kisebbségekhez tartozó személyek számának az adminisztráció valamennyi szintjén való növelését; továbbra is aggodalommal tölti el, hogy sok köztisztviselőnek másodállása is van, ami elvben összeférhetlenséghez vezethet vagy elősegítheti a korrupct gyakorlatokat;

29. támogatja a háborús bűncselekmények ügyében nemzeti szinten indított eljárások folytatását, ideértve a háborúban elkövetett nemi erőszakkal szembeni vádemelés fontosságát is; sajnálja, hogy az 1999-es koszovói háború következtében 1 869 személy még nem került elő; megjegyzi, hogy ez a kérdés a szerb és koszovói hatóságok azonnali választ kívánja, ami nélkülözhetetlen előfeltétele a közösségek közötti megbékélésnek és a térség békés jövőjének, és hangsúlyozza, hogy a Koszovó és Szerbia közti párbeszéd folytatása érdekében prioritást kell kapnia az eltűnt személyek felkutatásában és az átmeneti igazságszolgáltatás egyéb területein megvalósuló együttműködésnek;

30. **ezzel összefüggésben felszólítja a szerb hatóságokat, hogy biztosítsanak teljes körű segítségnyújtást a koszovói eltűnt személyek közelmúltban Szerbiában megtalált holttesteinek hazaszállításában, valamint folytassák a keresést abban a meghatározott zónában, amelyen belül az eltűnt személyeket feltételezhetően eltemették;**

31. sürgeti Koszovó és Szerbia hatóságait, hogy működjenek együtt és vállaljanak teljes felelősséget abban, hogy tartós megoldást keresnek a lakóhelyüket elhagyni kényszerült személyek számára Szerbiában és Koszovóban; hangsúlyozza, hogy a koszovói hatóságoknak fokozniuk kell erőfeszítéseiket annak érdekében, hogy megoldást találjanak a lakóhelyüket elhagyni kényszerült személyek problémájára az uniós csatlakozási folyamat összefüggésében, különös tekintettel a tulajdonjogi viták hatékony rendezésének kérdésére;

32. felszólítja a koszovói hatóságokat és a szomszédos országok hatóságait, hogy továbbra is mutassanak jó szándékot, folytassanak teljes körű együttműködést, és támogassák az Európa Tanács Parlamenti Közgyűlésének 2010. decemberi jelentése nyomán létrehozott különleges vizsgálótestület munkáját, valamint a különleges vizsgálótestület munkájára visszavezethető büntetőeljárásokat, és ösztönzi tevékenységének további felgyorsítását;

33. felszólítja a központi és helyi intézményeket, hogy hatékonyan hajtsák végre az emberi jogokkal kapcsolatos jogszabályokat, és járuljanak hozzá a több etnikumú társadalom további fejlődéséhez, külön hangsúlyt helyezve valamennyi kisebbségi csoport képviselőinek oktatására és foglalkoztatására;

34. támogatja a közszolgálat professzionalizálását, és kéri e tekintetben a szükséges jogszabályok végrehajtását; aggodalmának ad hangot azon esetek miatt, amikor a politika beavatkozik a közalkalmazottak toborzásába és kinevezésébe;

35. aggasztónak tartja, hogy a megkülönböztetés továbbra is súlyos problémát jelent, és felszólítja a hatóságokat, hogy juttassák érvényre a megkülönböztetésmentesség alkotmányos elvét; hangsúlyozza, hogy a megkülönböztetés elleni átfogó stratégiára, valamint a megkülönböztetés tilalmáról szóló törvény teljes körű végrehajtására van szükség annak érdekében, hogy az EU Alapjogi Chartájával összhangban etnikai származástól, vallástól, nemtől, szexuális irányultságtól, kortól vagy fogyatékoságtól függetlenül garantálva legyen a polgárok közötti egyenlőség;

36. tudomásul veszi a három koszovói állampolgár elleni vádemelést, amiért 2012. december 14-én részt vettek a Kosovo 2.0 elleni támadásban az ifjúsági és sportcentrum vörös termében, és elvárja, hogy az elkövetőket kellő időben büntetőjogi felelősségre vonják;

37. hangsúlyozza, hogy a törvény ugyan garantálja a szakszervezethez való szabad csatlakozás jogát, az alapvető munkajogok és a szakszervezeti jogok terén azonban még további előrelépésre van szükség; bátorítja Koszovót, hogy erősítse a szociális párbeszédet a döntéshozatali folyamatban, a szakpolitikák kialakításában és a szociális partnerek kapacitásépítésében;

38. felhívja a koszovói hatóságokat, hogy teljes körűen hajtsák végre a gyermek jogairól szóló egyezményt, és ajánlja a gyermekszegénységgel kapcsolatos politikák felülvizsgálatát, többek között a szociális támogatási rendszerek módosítása, valamint az egyetemes és rászorultsági alapon nyújtott gyermek gondozási ellátási rendszer bevezetése révén;

2014. január 16., csütörtök

39. aggodalmát fejezi ki a gyermekek közötti magas szegénységi és halálozási arány miatt, valamint hogy Koszovóban a szociális védelmi rendszer csak kis terület lefedését biztosítja, továbbá amiatt, hogy az egészségügyi ellátás terén magasak a közvetlenül fizetendő kiadások, és ez a sérülékeny családokat a krónikus szegénység veszélyének teszi ki;

40. felhív arra, hogy javítsák Koszovó kapcsolatait, valamint a nemzetközi kulturális és örökségvédelmi intézményekben való képviselőit a vallási és kulturális helyszínek és műemlékek védelmének növelése céljából, és képviselőit az európai és nemzetközi média- és sportszervezeteken belül szintén javítsák annak lehetővé tétele érdekében, hogy a koszovói sportolók minden nemzetközi kulturális és sporteseményen részt vehessenek, beleértve az eurovíziós dalversenyt, valamint az európai és világbajnokságokat és az olimpiát is;

41. hangsúlyozza a szabad és független média jelentőségét, és felhívja a Bizottságot, hogy fokozza az újságírók minőségének és professzionalizmusának javítására irányuló programokat; hangsúlyozza a fenntartható közszolgálati média ebben betöltött szerepét; aggodalommal tölti el, hogy a független újságírók nem részesülnek védelemben, és velük szemben nyomást alkalmaznak; felhívja a koszovói hatóságokat, hogy biztosítsák a közszolgálati média fenntartható finanszírozási mechanizmusát, és fejezzék be irányító testülete tagjainak kinevezését; kiemeli, hogy világos média-tulajdonviszonyokat, valamint szabad és magas minőségű műsorszolgáltatást kell biztosítani; támogatja az intézmények arra irányuló erőfeszítéseit, hogy saját internetes domainkódot kapjanak;

42. hangsúlyozza az aktív és független civil társadalmi szervezetek által a demokratikus politikai folyamatok megerősítésében és megszilárdításában, valamint az ország integrált társadalmának létrehozásában játszott központi szerepet; nyomatékosítja a civil társadalmi szervezetekkel folytatott párbeszéd jelentőségét és a civil társadalom szereplőinek létfontosságú szerepét a társadalmi és politikai kérdésekben folytatott regionális együttműködés elmélyítésében; üdvözli a kormány jobb együttműködését a nem kormányzati szervezetekkel, de kéri a koszovói hatóságokat, hogy hozzanak létre egy strukturált párbeszédi és konzultációs mechanizmust a civil társadalommal a politikai döntéshozatal – többek között a szakpolitikákkal és jogszabályokkal kapcsolatos konzultáció –, valamint az európai integrációs folyamat nyomon követése vonatkozásában;

43. tudomásul veszi az állami eszközök – különös tekintettel a koszovói posta- és távközlési vállalat (PTK – privatizációjának jelenleg zajló folyamatát; sürgeti a koszovói hatóságokat, hogy tegyenek gyakorlati lépéseket a folyamat egészének átláthatósága, elszámoltathatósága és legitimitása érdekében, például azáltal, hogy az információkat valamennyi érdekelt fél részére megfelelő időben rendelkezésre bocsátják;

44. felszólítja Koszovót, hogy az adminisztratív terhek és az ahhoz kapcsolódó költségek csökkentése, a finanszírozáshoz való hozzáférés javítása és a kezdő vállalkozások különös támogatásának biztosítása révén javítsa az üzleti környezetet a kis- és középvállalkozások számára; melegen üdvözli a Koszovó és Szerbia kereskedelmi kamarái között létrejött egyetértési megállapodás aláírását;

45. üdvözli, hogy Koszovó 2012. december 17-én az Európai Újjáépítési és Fejlesztési Bank (EBRD) 66. tagja lett; üdvözli továbbá, hogy 2013. május 8-án elfogadták az országra vonatkozó első teljes körű EBRD-stratégiát, amely hozzájárul majd a reformfolyamat felgyorsításához és a koszovói gazdaság támogatásához, javítja a polgárok életminőségét, elősegíti az átmenetet, és hozzájárul a regionális stabilitáshoz;

46. üdvözli a régi Koszovó A erőmű 2017-ig történő leszerelésének költségeit teljes mértékben fedező kiegészítő támogatás iránti előzetes uniós kötelezettségvállalást; felhívja Koszovót, hogy fokozza erőfeszítéseit, és tegyen azonnali konkrét lépéseket a Koszovó A erőmű leszerelése érdekében, és kéri az új koszovói erőmű uniós szabványokkal összhangban elvégzendő teljes környezeti hatásvizsgálatát; felszólítja Koszovót, hogy a teljes energiaszükséglete 25 %-a megújuló energia használatával való biztosításának 2020-ig történő megvalósítására irányuló kötelezettségvállalásaival összhangban dolgozzon a megújuló energia fejlesztésén és az energiaforrások diverzifikálásán is, és e tekintetben hangsúlyozza, hogy az EU és az EBRD által biztosított pénzügyi támogatás nagyobb részét szükséges az energia-takarékossággal, energiahatékonysággal és megújuló energiával kapcsolatos projektekre fordítani;

47. sajnálja, hogy a koszovói hatóságok késlekednek a hiteles és hatékony környezetvédelmi stratégiák előkészítése és elfogadása terén, különös tekintettel a környezeti hatásvizsgálatra vonatkozó szabályokra és az Unió éghajlati céljaira;

48. aggodalommal veszi tudomásul a magas munkanélküliségi rátákat – különösen a fiatalok körében –, és sürgeti a kormányt e kérdés kezelésére azáltal, hogy megfelelő lehetőségeket nyújt a fiataloknak azáltal, hogy a munkaerő-piaci szükségleteknek megfelelő oktatást biztosít;

2014. január 16., csütörtök

49. hangsúlyozza, hogy a térség minden országának elő kell mozdítania és ösztönöznie kell a koszovói tagságot a regionális együttműködési szervezetekben; **ebben az összefüggésben támogatja Koszovó regionális szervezetekben való részvételét, és kéri valamennyi akadály megszüntetését annak érdekében, hogy Koszovó részt vehessen ezekben a szervezetekben**

50. hangsúlyozza a tömegközlekedés fejlesztésének fontosságát, amelyet különösen azáltal valósítanak meg, hogy egy fenntartható közlekedési rendszer részeként korszerűsítik a vasúti összeköttetéseket vagy új összeköttetéseket hoznak létre; javasolja, hogy építsenek ki határokon átnyúló gyorsvasútszisztémát a Nyugat-Balkán minden országa között, amely összekapcsolódik az EU transzeurópai hálózatával;

51. aggodalommal veszi tudomásul Koszovó jelenlegi gazdasági helyzetét; hangsúlyozza, hogy tökéletesíteni kell a gazdasági statisztikákat annak érdekében, hogy megfelelően értékelni lehessen a gazdasági helyzetet, mielőtt megállapítanák a kezelés módjait;

52. felszólítja a koszovói hatóságokat, hogy az európai szabványoknak és a nemzetközi módszertanoknak megfelelően dolgozzanak a statisztikai információk megbízhatóságának javításán;

53. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak, a Bizottságnak és az Európai Külügyi Szolgálatnak, valamint Koszovó kormányának és nemzetgyűlésének.
